

Сучасна економічна наука визнає, що економічна ефективність є спільною для всіх економічних систем категорією, що відображає відповідні виробничі відносини системи щодо її елементів та окремих елементів між собою, спрямованих на досягнення максимального ефекту між виробництвом і витратами. Таким чином можна зробити висновок, що підвищення ефективності в першу чергу пов'язано з економією затраченої праці.

Одержано 31.10.2016

УДК 330.101.541:328.13(477)

Мурат Абдикасович САДИКОВ,

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки та фінансів факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ;*

Владислав Олексійович КВАШНІН,

студент Харківського національного університету внутрішніх справ

ОСНОВНІ НАПРЯМИ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УРЯДУ УКРАЇНИ

Макроекономічна політика Уряду держави завжди спрямована на забезпечення оптимального співвідношення між ключовими елементами національної економіки: фінансова – бюджетна; грошова – монетарна; політика доходів і витрат населення; зовнішньоекономічна політика.

Макроекономічний аналіз чотирьох основних видів стабілізаційної політики: 1) фінансову; 2) монетарну; 3) політику доходів; 4) зовнішньоекономічну політику, свідчить про неузгодженість і непослідовність у діях Уряду щодо урегулювання і виходу зі кризових явищ. Державний бюджет кожний рік затверджуються з великим дефіцитом (більше 7 %), не виключенням є Державний бюджет України на 2017 р. щодо виконання обіцяних підвищення соціальних стандартів у державі виконуються повільно, а зростання інфляції зводять до унівець намагання уряду.

Монетарна політика не діє, національна валюта (гривня) коливається по відношенню до іноземних валют, спостерігається не визначеність стабільного курсу і зростає недовір'я населення до гривні.

Доходи населення знижуються і до 65 % населення отримають заробітну плату, пенсію, стипендію нижче прожиткового мінімуму, тоді як розвинутих країнах така кількість населення відноситься до середнього класу і отримають доходу достатню до повноцінного життя.

Зовнішньоекономічна політика держави викликає спостереження щодо швидкого темпу зростання зовнішнього боргу у держави

більш в 10 разів, порівнянню з 2008р. Якщо у 2008 р. зовнішні борг склав \$12,9 млрд а у 2016 р. за попередніми даними \$141,2 млрд.

Таким чином можна зробити висновок про те, що жодної макроекономічної стабілізаційної політиці держави позитивних зрушень не спостерігається.

Слід зазначити, фінансова, або бюджетно-податкова, політика – це заходи уряду, спрямовані на зниження безробіття чи інфляції та досягнення природного обсягу виробництва через зміну державних видатків, рівня оподаткування або через одночасне поєднання обох цих заходів. Податки й державні видатки – це основні знаряддя фінансової політики.

За допомогою фінансової політики уряд може змінювати структуру національної економіки, досягати повної зайнятості, сприяти економічному зростанню, зменшувати економічні коливання, боротися з інфляційними спалахами, впорядковувати державні фінанси тощо. Особливого значення набуває фінансова політика у перехідній економіці. Це пов'язано передовсім із тим, що уряд уже не може використовувати такі традиційні інструменти командної економіки, як державне планування та централізоване ціноутворення.

Розрізняють два види фінансової політики: стимулюючу та стримувальну. Стимулююча політика спрямована на підтримання високих темпів економічного зростання та досягнення високого рівня зайнятості. Для її проведення уряд збільшує видатки, зменшує податки або певним чином поєднує обидва заходи. Це збільшує інвестиції, обсяг національного виробництва і зменшує безробіття. За стимулювальної фінансової політики уряд прагне знизити рівень інфляції через підвищення податків, скорочення державних видатків або через поєднання обох заходів.

Монетарна, або кредитно-грошова, політика – це заходи, що впливають на кількість грошей у національній економіці для досягнення макроекономічної стабільності. Монетарну політику зазвичай проводить центральний банк країни, у нашій державі – Національний банк України.

Монетарна політика ґрунтується на тому, що у короткостроковому періоді кількість, або пропозиція, грошей впливає на багато економічних змінних, насамперед процентні ставки, курси цінних паперів, валютні курси, а відтак і на реальні економічні змінні – обсяг і структуру виробництва, рівень зайнятості тощо. Якщо у національній економіці пропозиція грошей збільшується, то процентні ставки знижуються, доступ до кредитів полегшується, тому інвестиції та обсяг національного виробництва зростатимуть. І навпаки, із зменшенням пропозиції грошей процентні ставки зростатимуть, доступ до кредитів звужуватиметься, і це зменшуватиме інвестиції та обсяг національного виробництва.

Отже, можливе проведення двох видів монетарної політики – стимулююча та стримуюча. Стимулююча монетарна політика спрямовується на зменшення масштабів безробіття, а стримувальна – на приборкання інфляції.

Політика доходів має суперечливий характер. Не так давно економісти обстоювали цю політику як найдешевший спосіб зниження інфляції. Однак через негативні наслідки багато фахівців вважають її неефективною, а дехто навіть шкідливою. Втручання держави у механізм вільного ринку сковує динаміку відносних цін, що несприятливо впливає на розвиток національної економіки.

Як результат посилення взаємозв'язків між економіками різних країн зростає роль зовнішньоекономічної політики, головним напрямом якої є зовнішньоторговельна політика.

Під зовнішньоторговельною політикою розуміють заходи уряду, які покликані впливати на обсяги зовнішньої торгівлі. Розрізняють два основні види зовнішньоторговельної політики – протекціонізм і фритредерство. Протекціонізм – це політика захисту національних виробників від конкуренції іноземних товарів. Фритредерство – це торгівля з незначними митними та не митними бар'єрами або взагалі без них.

Хоча більшість економістів вважають, що будь-які протекціоністські заходи уряду країни знижують рівень добробуту її мешканців, ці заходи використовують практично усі країни світу. Річ у тім, що політика протекціонізму є вигідною для окремих груп населення.

Таким чином, макроекономічна політика держави мусить бути спрямована на забезпечення ефективності функціонування національної економіки як єдиного цілого з позиції усталеного економічного зростання, повної зайнятості ресурсів, рівня інфляції та зовнішньої рівноваги.

Одержано 18.10.2016

УДК 332.1:336.131

Оксана Сергіївна МАКОВОЗ,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри економіки та фінансів факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ;

Віталій Валерійович БЕССАРАБ,

студент Харківського національного університету внутрішніх справ

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Фінансова безпека регіону являє собою стан економічного розвитку регіону, що характеризується необхідними фінансовими ресурсами для задоволення потреб населення регіону, виконання своїх